

Studentenaantal groeit het snelst in Maastricht

AANTAL PROMOTIES NEEMT STERK TOE

De Rijksuniversiteit Limburg is de sterkst groeiende Nederlandse universiteit. Ook het aantal promoties aan de RL ligt ruim boven het landelijk gemiddelde. Dit blijkt uit het financiële schema 1989-1993 voor het hoger onderwijs, dat minister Deetman op Prinsjesdag tegelijk met de Onderwijsbegroting presenteerde.

De instroom van studenten in het wetenschappelijk onderwijs is in het collegejaar '87/'88 met 11 procent gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor: de toename aan de RL bedraagt 44 procent. Daarnaast groeien ook de universiteiten van Rotterdam (14%), Groningen (15%), Leiden (13%), Amsterdam (VU, 17%) en Brabant (29%).

De verhoogde instroom is niet evenredig verdeeld over de verschillende studierichtingen. Economie groeit fors met 26 procent, bedrijfs- en bestuurskunde met 21 procent. Het aantal eerstejaars in het alfa-cluster -waar ook rechten toe behoort- stijgt met 10,1 procent. De instroom bij het cluster geneeskunde, gezondheidswetenschappen en tandheelkunde daalt, maar dat lijkt vooral voor rekening van tandheelkunde te komen.

In het financiële schema constateert

minister Deetman verder dat het aantal promoties in het wetenschappelijk onderwijs in 1987 is gegroeid met 16 procent ten opzichte van 1986. Aan top staan de universiteiten van Twente en Delft: daar vonden respectievelijk 51 en 45 procent meer promoties plaats dan in het jaar daarvoor. Maar ook de RL behoort met een stijging van 38 procent tot de uitschieters.

Deetman wijdt tenslotte een passage aan het rendement, dat gemiddeld rond de 71 procent ligt. "Alleen de RL valt in positieve zin op", aldus de minister, "zij het dat een neerwaartse tendens waar te nemen is met name bij economie". Die laatste constatering is overigens niet helemaal juist. Er kan immers geen sprake zijn van een neergang bij de economische faculteit, waar onlangs de eerste studenten van de eerste lichting afstudeerden. De da-

ling waar de minister op doelt bestaat uit de discrepantie tussen het geplande en het feitelijke rendement bij de economen.

Emely Nobis

KAMERBUREAU GAAT OOK VOOR MEDEWERKERS BEMIDDELEN

Van de 1752 studenten die zich in de periode mei tot en met augustus bij het Kamerbureau Studentenhuisvesting hebben ingeschreven, heeft inmiddels de grote meerderheid onderdak gevonden. In september hebben nog maar 448 studenten hun inschrijving verlengd. Onder hen bevindt zich ook een groep studenten die wel een kamer heeft, maar daarover niet tevreden is: ze zoeken meer centraal gelegen, betere of goedkopere woonruimte. Volgens coördinator Sef Braun van het Kamerbureau is het niet ongebruikelijk dat een kamer in het particuliere circuit tot 125 gulden duurder is dan een vergelijkbare kamer die de woningbouwverenigingen in de sociale huursector aanbieden.

De woningbouwverenigingen hebben de afgelopen maanden zo'n 260 kamers toegewezen. Het Kamerbureau heeft dit jaar al 1100 kamers in de particuliere sector bemiddeld. Daarnaast worden er steeds vaker kamers of appartementen aangeboden speciaal voor medewerkers van de universiteit. Het Kamerbureau wil deze markt beter benutten en gaat daarom een bestand aanmaken om vraag en aanbod ook op dit niveau aan elkaar te kunnen koppelen. Medewerkers die zich willen inschrijven hoeven het inschrijfgeld a 30 gulden pas te betalen, nadat ze door tussenkomst van het Kamerbureau woonruimte hebben gevonden. Dit heeft te maken met het voorlopig zeer bescheiden aanbod: in de afgelopen maanden enkele tientallen appartementen in prijs variërend van 500 tot 2000 gulden per maand. Het is volgens Braun voorlopig niet de bedoeling om actief voor medewerkers te werven: "dat zou een onevenredig grote druk op het apparaat leggen". Voor de toekomst sluit hij een dergelijke taakuitbreiding echter niet uit, "maar als de universiteit dat belangrijk vindt, zullen zij de extra ondersteuning moeten betalen".

Emely Nobis

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 5, 30 september 1988

Inhoud

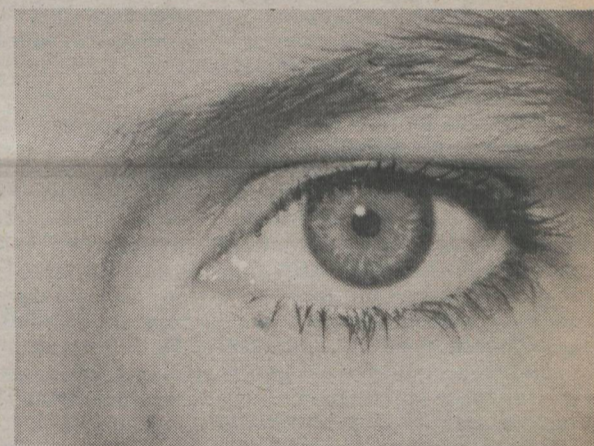
Pagina 5

Limburgse bibliotheken

Elk boek dat in 'n Limburgse bibliotheek aanwezig is, bestellen vanuit de leunstoel: dat zou de toekomst kunnen zijn als alle plannen doorgang vinden. De instellingen van hoger onderwijs beginnen met de automatisering en koppeling van hun bibliotheekcatalogi. Als de openbare bibliotheken ook zover zijn, kunnen de twee netwerken elkaar ontmoeten.

Pagina 7

Irisscopie geen alternatief

Prof. Paul Knipschild rekt het tot zijn taak het kaf van koren te scheiden in de pseudo-medische wereld. Dankbaar werk, want er lijkt veel meer kaf dan koren op dat zoldertje te liggen. De irisscopie is het jongste slachtoffer van Knipschild. Maar of die ontmaskering leidt tot vermindering van de kwakzalverij valt te betwijfelen.

Pagina 12

(On)toegankelijk

Rolstoelgebruikers die het Bonnefantenklooster willen betreden, moeten over mateloos geduld (want wáár is de invaliden-ingang?) en vooral veel moed (over de Kakeberg met je rolstoel) beschikken. Eenmaal binnen doemen nieuwe problemen op. De lift: met een beetje pech stuk. De automatische catalogus: te hoog geplaatst. De uitleenbalie: onbereikbaar door een hindernis van vijf treden. De oplossing: een vraagteken want iedereen en toch weer niemand blijkt verantwoordelijk.

En verder

Studenten niet meer geïnteresseerd in Vredesbeweging, klachtenregeling ongewenste intimiteiten, discussienota over het wetenschapsbeleid en kamerbemiddeling voor medewerkers.

KLACHTENPROCEDURE ONGEWENSTE INTIMITEITEN

Het college van bestuur heeft onlangs de officiële procedure vastgesteld, waarin wordt geregeld hoe binnen deze instelling klachten over ongewenste intimiteiten dienen te worden afgehandeld.

Wie binnen de werk- of studiesituatie wordt lastig gevallen, kan voortaan steun zoeken bij twee vertrouwenspersonen (voor studenten decaan Heleen de Bruin en voor medewerkers personeelsconsulent Marty Wanders) of bij een klachtencommissie ongewenste intimiteiten, onder voorzitterschap van de vice-president van de Arrondissementsrechtbank Maastricht, mw. mr. G. Gemmeke-van Delft. Bij de vertrouwenspersonen kunnen vrouwen (of mannen) hun verhaal óók kwijt, wanneer ze géén officiële klacht willen indienen. Door bijvoorbeeld advies of persoonlijke bemiddeling kunnen de vertrouwenspersonen proberen te helpen.

Ze handelen overigens uitsluitend met toestemming van de klager. Wanneer iemand besluit de klachtencommissie in te schakelen - en dus een officiële klacht indient - impliceert dit automatisch dat de identiteit van de klager bekend wordt

gemaakt aan degene tegen wie de klacht zich richt.

In de klachtenprocedure wordt onder andere geregeld, welke sancties de universiteit kan treffen indien de commissie een klacht gegrond acht. Ze kan het college bijvoorbeeld adviseren om studenten de toegang tot bepaalde gebouwen te ontzeggen. Jegens medewerkers kunnen de maatregelen uiteenlopen van gedwongen overplaatsing tot een berisping of zelfs ontslag. Het college van bestuur is niet gebonden aan dit advies, maar moet een eventueel afwijkend besluit voldoende kunnen beargumenteren.

De periode tussen het moment waarop iemand een ongewenste intimiteit meemaakt en het moment waarop de klacht kan worden ingediend, is beperkt tot één jaar; de commissie moet elke klacht binnen 60 dagen afhandelen.

Emely Nobis

Discussienota over het wetenschapsbeleid presenteert bescheiden overheid

GEEN NIEUWE ONDERZOEKSINSTITUTEN

Anno 2000 weten we twee keer zoveel als in 1988. Met die intrigerende eye opener begint de discussienota "Naar een wetenschapsbeleid voor de jaren '90", die minister drs. W.J. Deetman -als coördinerend bewindsman voor het wetenschapsbeleid- hartje zomer het land instuurde. Omdat universiteiten en andere onderzoeksinstituten op dat tijdstip in diepe rust verzonken zijn, kreeg het stuk tot dusver nauwelijks aandacht. Toch is er alle reden stil te staan bij de prognoses over de ontwikkeling in de wetenschap.

Op de eerste plaats past een kanttekening bij de toon van de 42 pagina's tellende (dus verassend beknopte) nota; de pleidooien uit de jaren '70 over sturing van het onderzoek lijken definitief verlaten. Zij maken plaats voor een bescheiden overheid, die allereerst vertrouwen stelt in de creativiteit van de onderzoeker. "Vernieuwingen ontstaan eerder in het atelier dan aan de lopende band", heet het. Het geld mag voortaan dan ook weer mede op basis van individueel talent worden verdeeld, en ook de onderzoeker wordt er beter van: door betere faciliteiten, of gewoon een hoger loon.

Mondiaal

Maar hoe weinig geprononceerd ook de formele rol die de overheid zich aanmeet -als slechts één van de vele actoren die samen en in dialoog dit beleid bepalen- des te ambitieuzer zijn haar inhoudelijke wensen. Drie thema's staan daarin centraal. Nederland moet zich, de geschiedenis getrouw, weer kosmopolitisch opstellen. Internationalisering op mondiale schaal is nodig om -als groot land onder de kleinen- de aansluiting te behouden. Veel problemen (AIDS, energie, klimaat) zijn daarnaast dermate grensoverschrijdend, dat alleen intensieve samenwerking en waar mogelijk zelfs mondiale taakverdeling tot resultaten leiden.

Hiernaast moeten de betrekkingen tussen publieke onderzoeksinstituten en de private sector verbeteren. De snelle kennisvermeerdering en de internationalisering van de economie leiden tot een grote belangstelling van het bedrijfsleven voor niet alleen het toegepaste, maar juist ook het fundamentele onderzoek.

De groeiende verwevenheid tussen wetenschap en samenleving vormt het derde aandachtspunt. De wetenschap lost niet alleen problemen op, maar schept ook nieuwe. Vermaatschappelijking van de wetenschap, het oude doel, heeft blijkbaar niets van haar actualiteit verloren.

Prioriteiten

Vandaar ook dat de opgaven voor de wetenschap bepaald worden door de maatschappelijke relevantie van de vraagstukken. Het milieu en "de bescherming van de schepping als natuurlijke leefomgeving" staan ver bovenaan de wensenlijst. Maar ook de vergrijzing, nieuwe geneeswijzen en de hoge kosten van de gezondheidszorg stellen de wetenschap voor uitdagingen. Datzelfde geldt, op weer een heel ander terrein, voor het transport, de ruimtelijke ordening en de infrastructuur. En tot slot staat de overheid zelf volop in de belangstelling als studieobject. De maatschappelijke

ontwikkelingen zijn zo complex geworden, dat de overheid dringend nieuwe instrumenten en nieuwe methodes van besluitvorming nodig heeft. Kortom: de maatschappelijke vraag moet, veel meer dan voorheen, de prioriteiten van het onderzoek bepalen.

Creatief

Deetmans aftrap voor de discussie over het wetenschapsbeleid bevat geen nieuwe plannen aan de aanbodszijde -het totaal aan onderzoeksinstituten. Er komen althans geen nieuwe instituten of adviesraden. Wel wordt de RAWB omgevormd tot Adviesraad wetenschaps- en technologiebeleid, de AWT. Verder is Deetman tevreden over de organisatie en gaat het nu om de inhoud van het beleid. Veel aandacht is er wel voor professionalisering van het management. De onderzoekers zelf krijgen het te druk met "creativiteit en flexibiliteit" om hun tijd nog te besteden aan het bestuur. Daarin zijn zij toch maar amateurs. Een professioneel management moet "de inzet van personeel, apparatuur en informatie optimaliseren." Ook wil Deetman twee nieuwe beleidsinstrumenten: omwille van de vergelijkbaarheid zijn indicatoren nodig over de staat van de wetenschap hier en elders; voorts moeten verkenningen inzicht geven over de behoeftes op langere termijn.

De rol van de overheid wordt er met dat alles niet duidelijker op. "Dialoog", "voorwaarden scheppen" en "ruimte voor de onderzoeker" hebben de plaats ingenomen van strate-

gische middellange termijnplanning en programmering. De rol van de wetenschapsminister is "synthetiserend en katalyserend, begeleidend en evaluerend, ondersteunend en stimulerend", maar al met al dus niet al te inspirerend. Bovendien houden de (veertien) vakministers zelf het voortouw binnen hun sector. Wetenschapsbeleid, ooit gehouden voor de belangrijkste portefeuille in een technologische maatschappij, mag daar nog slechts een "dimensie" aan toevoegen.

Vaag

De verdeling van invloed -wie beslist wanneer en waarover- is daarmee nauwelijks verduidelijkt. De overheid bestuurt alleen op afstand, maar op afstand vvan wat? Waar de verantwoordelijkheden liggen, en op welke wijze de zo gewenste maatschappelijke invloed op het beleid vorm krijgt, blijft in het vage, evenzeer als de uiteindelijke financiële zeggenschap. Gevolg daarvan is dat het wetenschapsbeleid dreigt te blijven wat het in de vijftien jaar van haar bestaan altijd al was: een discussie voor insiders. De bezinning daarop, volgens de schets "actueel, urgent en oppertuun", is weinig toegankelijk voor wie niet gepokt en gemazeld is in het circuit. De lang neergehaalde ivoren toren van de wetenschapper lijkt daarmee te zijn vervangen door de -even toegankelijke- betonnen kolos van de beleidsmakers in Zoetermeer.

Bert Bakker

EX-TOPAMBTENAAR IN 'T VELD: BEZUINIGINGEN DOOR PLAFOND GEZAKT

De bezuinigingen op de universiteiten in de jaren tachtig hebben geleid tot een "afkalving van de middelen, die door alle bodems van een aanvaardbaar kostenniveau is heen-gezakt." Aldus dr. R.J. in 't Veld bij de opening van het studiejaar van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden.

In 't Veld was als directeur-generaal voor het Hoger Onderwijs van 1982 tot en met 1987 nauw betrokken bij de in die jaren getroffen bezuinigingen.

"Grote faculteiten in dit land zijn per student goedkoper dan de basisschool per leerling," vervolgt hij. De bereidheid meer geld uit te geven voor het hoger onderwijs is volgens hem echter ver te zoeken bij het parlement en "de rest van het kabinet" (met uitzondering van minister Deetman). Het parlement

mag dus niet jammeren over de overgave aan het "gouden kalf", wanneer het wetenschappelijk personeel een beter betaalde baan in het bedrijfsleven zoekt. "Men dwingt hen voor een personal computer, congresbezoek of een dienstreis te putten uit de winst van het contract-onderzoek, omdat de rijksbijdrage daarvoor geen middelen meer bevat".

Maar ook de universiteiten valt het nodige te verwijten. In 't Veld kwalificeert de redes bij de opening van het academisch jaar, enkele weken terug, als "lawinetjes van zelfbeklag en kritiek op de ander." Volgens de vroegere topambtenaar, thans hoogleraar te Rotterdam, wordt de onafhankelijkheid van de universiteiten bedreigd. Internationaal gezien is ons hoger onderwijs niet duur. Omdat Nederland het in de

Kromstafwapen

Ongelooflijk. Om je dood te schamen.

Een andere reactie zou onrecht doen aan de inhoud van het recent verschenen boek van Richard Auwerda "De kromstaf als wapen". Daarin wordt, op grond van de feiten die hebben plaatsgevonden in Nederland, het benoemingsbeleid van het vaticaan beschreven sinds de aanstelling van mgr. Simonis tot bisschop van Rotterdam. Tevens worden er achtergronden in geschetst van de bisschopsbenoemingen, die daarna in ons land hebben plaatsgevonden. Waar dat, alles bij elkaar, op neerkomt, laat de auteur al weten in de inleiding van zijn publicatie, die tot stand kwam op initiatief van het Katholiek Instituut voor Massamedia (KIM). En wel in deze passage op bladzijde 10, die luidt: "Tientallen zegslieden waren bereid (hun visie op) de feiten te geven, maar aan vrijuit spreken verbonden zij de voorwaarde dat zij ongenoemd bleven en niet nader aangeduid zouden worden. Dat getuigen om deze anonimiteit moeten vragen, is een navrante illustratie van de huidige situatie in de Kerk." In de roomse kerk dus van vandaag, die zichtbaar gekenmerkt wordt door sterke achteruitgang van de geloofsbeleving.

Voor wie niet zo thuis is in het kerkhistorisch gebeuren, is het wellicht goed er in dit verband aan te herinneren, dat precies 35 jaar geleden, in 1953, het standaardwerk "In vrijheid herboren. Katholiek Nederland 1853-1953" verscheen. En daarin wordt op bladzijde 817 (!) geconstateerd, dat als één van de alarmerende feiten van tóén -de beginnende jaren '50 dus van de huidige eeuw- "het voortgaan van de geloofsafval" moest worden genoemd. En toen in 1988 het kromstafboek van Auwerda uitkwam, waren er ook alweer bijna 35 jaren verstreken na de uitgave in 1954 van "De katholiek in het openbare leven van deze tijd", oftewel het beruchte mandement van de gezamenlijke Nederlandse bisschoppen, hét echec van de eeuw.

Waarover dan ook al lang als het graf gezweven wordt. Maar, waar het hier op aankomt: wat was het centrale thema óók van deze vergissing? De passage op bladzijde 21, die stelt, dat het de gelovigen wel bekend is "dat er een fataal proces van ontkerkelijking aan de gang is en dat bepaaldelijk in de steden en centra van industrie reeds zeer velen door de zuigkracht van dit a-religieuze verschijnsel zijn ten onder gegaan". De vraag ligt daarom voor de hand: wat is er vandaag de dag eigenlijk voor nieuws onder de kerkelijke zon? Maar ook: wat beziet toch een kerk, die zich van de ene fatale beleidsverging in de andere stort? Niet per ongeluk. Maar volkomen bij zinnen en bewust.

Want het stond er toch zo mooi op dezelfde bladzijde van het mandement, waaruit ik zo juist citeerde: "Vóór alles is het zaak aan de zwakkere broeders de ware zin en betekenis van de christelijke levenswijze te laten zien" en aan de andersdenkenden het zicht op de in geloof en liefde werkzame Kerk mogelijk te maken". En inderdaad, het heeft er even naar uitgezien, dat in het kerkbeleid eindelijk mondiaal het besef begon door te breken, dat een kerk van de toekomst ook een kerk-in-beweging dient te zijn. En dat wil zeggen, zoals Michel van der Plas het omschrijft in zijn nieuwste boek, "Een traan op de wang": een kerk waar "het oude onderscheid tussen de lerende Kerk en de luisterende Kerk, tussen de Kerk die gebiedt en de Kerk die gehoorzaamt, heeft opgehouden te bestaan". Maar helaas. De illusie was na korte tijd al verdwenen, zodat -met Van der Plas- moet worden gevreesd, dat het in het centrum van die kerk blijkbaar tóch niet gaat om het evangelisch ideaal, maar om het behoud van de macht en van eeuwig eigen gelijk.

"De ware zin en betekenis van de christelijke levenswijze" en "het zicht op de in geloof en liefde werkzame Kerk" zijn in het boek van Auwerda in elk geval volkomen zoek. Daar had een manipulerend vaticaan, gesteund door plaatselijke episcopale slippendragers en door hielentickers uit het lekenveld, kennelijk al heel gauw geen "boodschap" meer aan.

dr. J.G.H. Tans

21ste eeuw juist moet hebben van zijn kennis ("we hebben immers niet veel anders"), is nu meer geld nodig.

Daarnaast moet de overheid voor alle Nederlanders duidelijk aangeven wat het sociaal grondrecht op onderwijs in de praktijk betekent. Invoering van een voucher-systeem, en beperking van het recht op gratis onderwijs tot een voor iedereen in beginsel gelijke hoeveelheid, moeten de betaalbaarheid van een nog altijd groeiende onderwijsdeelname waarborgen. Aan mogelijke negatieve aspecten van een vou-

chersysteem, zoals de administratieve afhandeling daarvan, tilt Deetmans vroegere rechterhand niet zo zwaar. Vanaf de zijlijn roept hij de bewindsman toe de plannen, zoals die in het HOOP (vaak het laatste grote werkstuk van In 't Veld zelf genoemd) zijn opgenomen, met kracht te vervolgen. Hij mag zich daarbij niet laten afleiden door "gekisbebis van groepen, die de beheersbaarheid kennelijk niet zo ter harte gaat."

Bert Bakker

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.
Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen
per glas vanaf f 2,90

27 september t/m 1 oktober
MENU À f 25,-
Warm groentepuddinkje
met gamalen

☆☆☆

Rollade van konijnerugfilets
in een roomsaus met bonekruid

☆☆☆

Kaas van de abdij van Val-Dieu

4 oktober t/m 8 oktober
MENU À f 25,-
Zult van ossestaart
met vinaigrette

☆☆☆

Kalfslever met mosterdsaus
en verse noedels

Mousse van rode bosbessen

**Avontuur vergt
een degelijke bagage.**

Accountancy kent geen grenzen meer. De moderne accountant reist over de wereld en kent de weg in het internationale zakenleven. Bedrijven doen steeds vaker een beroep op zijn kwaliteiten. Hij adviseert bij import en export, financieringsraagstukken, automatisering, fusies en overnames. Logisch dat de moderne accountant niet alleen zijn koffer efficiënt weet in te pakken, maar ook de meest actuele kennis met zich draagt.

Bij KPMG Klynveld Kraayenhof & Co., accountants vinden jonge economen een werkomgeving die hun horizon aanzienlijk kan verruimen. Klynveld maakt deel uit van KPMG met 60.000 medewerkers in 114 landen. Een toonaangevende organisatie op het gebied van accountancy, EDP audit, organisatie- en belastingadvies.

In dit levendige, internationale milieu krijgen jonge economen alle kansen zichzelf verder te ontplooiën. Praktijkervaring bij een scala van cliënten, studie, binnen- en buitenlandse stages... Bij Klynveld zijn de mogelijkheden vrijwel onbegrensd.

Denk jij de nodige capaciteiten in huis te hebben en spreekt avontuur je aan? Bel of schrijf dan naar Louis Chr. Dell, Hoofd Werving en Selectie, Strawinskylaan 1257, 1077 XX Amsterdam, telefoon 020-5461600.

KPMG Klynveld Kraayenhof & Co.
Accountants

Jonge economen kunnen bij ons grenzen verleggen.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS - BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

Via computer toegang tot elkaars catalogus

BIBLIOTHEKEN IN LIMBURGS HOGER ONDERWIJS ZOEKEN SAMENWERKING

Er begint schot te komen in de samenwerking tussen de bibliotheken van Limburgse instellingen voor hoger onderwijs. Als alles volgens plan verloopt zullen over twee jaar de catalogi geautomatiseerd en aan elkaar gekoppeld zijn, zodat vanaf elke willekeurige instellingsbibliotheek via het computerscherm inzage mogelijk is in de catalogi van de andere bibliotheken. Twintigduizend studenten aan 12 instellingen verspreid over 25 lokaties zullen hier gebruik van kunnen maken. Op langere termijn is koppeling met het netwerk van Limburgse openbare bibliotheken in het vooruitzicht gesteld. Grensoverschrijdende samenwerking wordt evenmin uitgesloten. Het wachten is nog op de definitieve toekenning van de subsidies door de verschillende betrokken instanties. Vooruitlopend daarop is per 1 september het project van start gegaan. Eind november zal de officiële presentatie plaatsvinden.

De bibliotheeksamenwerking is het eerste tastbare resultaat van het werk van het Overlegplatform Hoger Onderwijs Zuid-Limburg. De aanzet daartoe werd in 1986 gegeven vanuit de universiteit, mede naar aanleiding van reeds bestaande maar veelal bilaterale samenwerkingsverbanden tussen afzonderlijke instellingen. Tegen de achtergrond van bezuinigingen in zowel wetenschappelijk- als hoger beroepsonderwijs en gezien de nogal zorgwekkende kwaliteit van sommige HBO-bibliotheken ("Soms niet meer dan een boekenkast" verklaart RL-adjunctbibliothecaris John Gilbert) leek samenwerking het peil van de bibliotheekvoorziening in de regio te kunnen verbeteren. Aanvankelijk bleef het gebied beperkt tot de driehoek Maastricht-Sittard-Heerlen, maar inmiddels zijn er ook instellingen in Venlo en Roermond bij gekomen, zodat het Overlegplatform nu voor heel Limburg op kan treden. Ofschoon alle opleidingen daarin vertegenwoordigd zijn geldt dat niet voor de "Stichting Infostructuur Hoger Onderwijs Limburg" (IHOL), de vorm waarin het bibliotheekproject is gegoten. Daarin ontbreken om ver- schillende redenen de Open Universiteit en de Universiteit voor Theologie en Pastoraat in Heerlen,

en de Jan van Eyck academie in Maastricht. De OU omdat men volgens Gilbert "nog geen zicht heeft op de ontwikkeling van de eigen bibliotheek", de twee laatsten voorsnog om financiële redenen. Van de deelnemers wordt namelijk een eigen bijdrage verwacht van gezamenlijk 112.000 gulden in de kosten van het project. Die bedragen voor de eerste tweejarige fase in totaal 2,4 miljoen. Beoogde subsidiegevers zijn de provincie (8 ton PNL-geld), het ministerie van onderwijs (4,5 ton in het kader van de informatisering van het HBO), het landelijke catalogus-automatiseringsproject PICA (4 ton), het Nederlands Bureau voor Bibliotheekwezen en Informatieverzorging NBBi (3,75 ton), en het ministerie van sociale zaken (2,4 ton) indien aan bepaalde condities voor de tewerkstelling is voldaan. Alleen het NBBi heeft via een startsubsidie voor het projectmanagement (voorlopig twee halftime medewerkers) reeds betaald; het leeuwedeel van de bijdragen wordt pas verwacht als alle subsidiegevers hun toezeggingen gestand doen en het contract ondertekend kan worden. Het departement van onderwijs draait nog, maar volgens Gilbert is dat een kwestie van luttele weken. Ook het universiteitsfonds SWOL is bena-

derd om voor een gering bedrag van 30.000 gulden in het project deel te nemen. Met dat geld zou vooral voorlichtingsmateriaal en bijscholing van HBO-bibliothecarissen worden bekostigd. De SWOL heeft de aanvraag echter afgewezen wegens twijfel aan de levensvatbaarheid: het project zou te veelomvattend zijn.

Huiskamer

Een vergelijkbaar maar veel kleinschaliger samenwerkingsproject in Breda heeft de Limburgse plannemakers tot inspiratie gediend. Het betreft daar slechts twee hogescholen. In Limburg zijn echter grotere stappen voorzien. Na beëindiging van de gemeenschappelijke automatisering en onderlinge koppeling van de catalogi (over twee jaar) tot een provinciale catalogus moet de volgende fase ingaan. Dan kunnen andere bibliotheekprocessen geautomatiseerd worden, zoals de uitleenadministratie en de acquisitie. De universiteitsbibliotheek (UB) in Maastricht beschikt reeds over deze mogelijkheden.

In een nog verder verschiet ligt de koppeling aan het provinciale netwerk van openbare bibliotheken (OB). Op instigatie van het provinciebestuur werkt de Provinciale Bi-

Wanneer alle plannen doorgaan, zullen boeken uit de Openbare bibliotheken en uit de bibliotheken van de instellingen voor hoger onderwijs voortaan in één catalogus staan (foto Franco Gori)

bliotheekcentrale (PBC) in Roermond aan de opbouw daarvan. Ofschoon de automatiseringssystemen van beide netwerken verschillend zijn (de PBC werkt niet met PICA maar met GEAC) is het volgens deskundigen geen probleem om ze in een later stadium met elkaar te verbinden. Doordat het OB-netwerk waarschijnlijk weer wordt aangesloten op de faciliteiten van het Limburgse tweeweg kabelexperiment zal de mogelijkheid ontstaan om vanuit de huiskamer alle catalogi van openbare bibliotheken en hoger onderwijsinstellingen te raadplegen en zelfs uitleen- en reserveringsopdrachten te verstrekken. Een volgende uitbreiding ligt in de aansluiting van bibliotheken van bedrijven en andere instituten, waarna wellicht de staatsgrens overschreden wordt om met universitaire instellingen in Aken, Luik en Hasselt zaken te gaan doen.

Stadsbibliotheek

Over de technische uitvoering van de eerste fase van het project worden nog onderhandelingen gevoerd. Zo heeft de landelijke universitaire automatiseringstichting SURF reeds een offerte gedaan

voor de verzorging van de datacommunicatie. Een alternatief ligt in de traditionele faciliteiten van de PTT, die goedkoper zijn maar minder veelomvattend.

Aangezien de automatisering van de bibliotheek van de Rijksuniversiteit Limburg al haar beslag heeft gekregen (via haar loopt de connectie met PICA en de landelijke Gemeenschappelijke Geautomatiseerde Catalogus GGC) zal de bijdrage van de UB vooral liggen in het aanleveren van titels. Datzelfde wordt verwacht van de wetenschappelijke afdeling van de Stadsbibliotheek Maastricht (SB). Die is echter tot op heden nog de grote afwezige in het project. Ofschoon betrokken bij de voorbereidingen heeft de SB nog geen besluit genomen ook daadwerkelijk de titels van haar geautomatiseerde wetenschappelijke bestand in te brengen. Debet daaraan zijn de diepgaande organisatorische moeilijkheden waarin de SB sinds enige tijd verkeert en waarin de onderlinge verhouding tussen het openbare en het wetenschappelijke gedeelte van de Stadsbibliotheek centraal staat.

Wammes Bos

STEEDS MINDER STUDENTEN ACTIEF IN VREDESBEWEGING

Met een fietstocht voor ontspanning eindigde zaterdag jongstleden de Maastrichtse vredesweek. De organisatie was in handen van het Maastrichts Vredesplatform (MPV), waarin ook de NSEM (Nieuwe Studenteneenheid Maastricht) actief is. Niettemin lijken studenten -van oudsher een van van de drijvende krachten achter de vredesbeweging- steeds passiever te worden.

Het Maastrichts Vredesplatform, waarin naast de NSEM ook organisaties als het Centrum voor Vrede en Ontwikkelingssamenwerking, Kerk en Wereld, de Nederlandse vereniging voor medische polemiologie, de FNV, D'66, de PSP en de PvdA zitten, organiseerde de vredesweek dit jaar rond het actuele thema van de Oost-West verhoudingen. Een garantie voor ruime

belangstelling was dit blijkbaar niet. De opkomst tijdens de activiteiten in de Vredesweek was erg gering. Op een avond over internationale jongeren uitwisseling bijvoorbeeld bleken er welgeteld zeven mensen hun luie stoel voor de televisie te hebben verlaten. In dit selecte gezelschap bevond zich één studente van de RL. Een teken aan de wand? De inbreng van studenten binnen

het MVP neemt inderdaad af, zo bevestigt Jacques Hoekstra (50), voorzitter van deze organisatie. Natuurlijk, de NSEM maakt deel uit van het platform, maar het gaat nog slechts om twee leden. Twee jaar geleden deelden student-'artsen' tijdens de Vredesweek nog atoompillen uit in de Grote Staat: nucleonihilisme als probaar middel tegen de nare gevolgen van een aanval

met kernwapens. Dergelijke publieksgerichte activiteiten lijken inmiddels definitief tot het verleden te behoren.

Deze ontwikkeling typeert volgens Hoekstra de hele vredesbeweging in ons land. Er komen met name minder jongeren op het vredeswerk af. "Dat is ook wel begrijpelijk. Het gaat om iets anders dan een maandje werken en 2000 gulden verdienen. Om je in de vredesbeweging staande te houden is het nodig te beseffen dat je in een historische beweging staat. Veel jongeren hebben dit bewustzijn nog niet en raken gefrustreerd omdat de resultaten op korte termijn zo mager zijn."

Het feit dat bijna niemand meer echt warm loopt voor de vredesbeweging accepteert Hoekstra gelaten. Hij vertrouwd erop dat de sluimerende massa zal opstaan en haar stem zal laten horen, zodra de gebeurtenissen daarom vragen.

Over de invloed van de vredesbeweging valt moeilijk een oordeel te

vellen. Hoekstra acht de stem van de beweging bij het bereikte INF-accord bijvoorbeeld van doorslaggevend belang.

"Het proces is duidelijk versneld door de massa's mensen die zowel in Oost als West demonstreerden." Die massa's zitten nu echter naar de olympische spelen te kijken en zonder deze achterban kan men zeker landelijk geen sterke invloed op de politiek hebben. Op gemeentelijk niveau probeert het Vredesplatform door middel van beleidsnotities onder andere een stedenband met een stad uit Oost-Europa en vredesonderwijs op basisscholen van de grond te krijgen. Hoekstra: "De PvdA, die nu de grootste partij is in Maastricht, moet maar eens waarmaken dat ze in het 'Komitee Kruisraketten Nee' heeft gezeten."

Jack van der Vliet

Samengesteld door Bart Brouwers.

Kamerleed

Kamers zoeken in Maastricht valt reuze mee, als je het vergelijkt met andere steden. In Groningen bijvoorbeeld zijn nog naar schatting "honderden" op zoek, al of niet via bemiddelingsbureau's. In juni moest de stichting Studentenhuisvesting de inschrijving sluiten. De wachtlijst telde achttienhonderd mensen. Meer zoekenden inschrijven, zou betekenen dat een aantal van hen het hele studiejaar niet meer aan een kamer geholpen zouden kunnen worden. Veel Groningers proberen nu via wervende advertenties en beloningen, variërend van een appeltaart tot honderdvijftig gulden, een woonplek te vinden. De reacties op de advertenties zijn velerlei, maak vaak onbruikbaar: rare voorwaarden, slechte onderkomingen, te duur of twijfelachtige motieven. Anja kreeg veel reacties van oude, eenzame mannen, maar liet zich toch verleiden omdat het maar voor tijdelijk is. Jan-Willem moest tenslotte een kamertje van veertien vierkante meter voor 375 gulden ac-

cepteren en Stien werd voor zeshonderd gulden opgelicht, maar heeft nog steeds geen kamer. In Utrecht is het huisvestingsprobleem ook gigantisch. Daarom organiseerden de jongeren-afdelingen van de plaatselijke politieke partijen een forumdiscussie met gemeenteraadsleden over dit onderwerp. Ze kwamen en praten en constateerden dat het een probleem was. Maar oplossingen rolden niet uit de bus. "Utrecht heeft geen geld, geen lege ruimte en te weinig nieuwbouw", was de conclusie. (U-krant en U-blad)

Onderzoek de deur uit?

Steeds meer universiteiten hevelen een deel van het (toegepast) onderzoek over naar onderzoeksinstituten die zijn opgericht door universiteiten en bedrijfsleven. In het universiteitsblad Twente is een katern gewijd aan het hoger onderwijs in Zweden. Daar is al sinds het begin van de jaren zeventig sprake van een structurele aanpak van samen-

werking met het bedrijfsleven. Natuurlijk worden de onderzoekscentra ook onderzocht. Socioloog Rickard Stankiewicz uit het Zweedse Lund bijvoorbeeld bestudeert al jaren in diverse landen de relatie tussen universiteit en bedrijfsleven. Hij waarschuwt ervoor dat het toegepast onderzoek "niet teveel mag afglijden naar het bedrijfsleven". De wederzijdse beïnvloeding kan positief werken, maar het gevaar bestaat dat het centrum gaat concurreren met de universiteit. Bovendien kan door het uitbesteden van toegepast onderzoek een monocultuur ontstaan en dat tast de kwaliteit van het wetenschappelijk werk aan. Verder moet men ervoor waken zich niet te sterk te binden aan één bedrijf, vindt Stankiewicz.

Ondanks deze waarschuwingen vindt hij een zekere scheiding van toegepast en fundamenteel onderzoek goed. "Als die binnen een faculteit teveel gemixt zijn geeft dat vaak ruzies over de verdeling van gelden en medewerkers gaan elkaar op oneigenlijke manieren beoordelen." (Universiteitsblad Twente)

Wetenschap

Zoals aan de meeste universiteiten, is ook aan de Tilburgse een 'wetenschapswinkel' verbonden. Veel bekendheid geniet de winkel daar trouwens niet, in elk geval niet onder wetenschappelijk medewerkers van de Katholieke Universiteit. De

meesten weten maar nauwelijks wat de winkel zoal doet, zo bleek uit een onderzoekje. Het is dan ook niet verwonderlijk dat maar sporadisch een beroep op zijn diensten wordt gedaan. Tijd- en geldgebrek is bij navraag het belangrijkste excuus bij het merendeel van de potentiële gebruikers. Winkelier Marise Pols: "Ik denk dat wetenschappers eerder warm zullen lopen voor wetenschapswinkelonderzoek als dat op een of andere manier terug te vinden is in de waardering van hun taken. Bijvoorbeeld in de vorm van een puntensysteem: naast punten voor onderwijs en onderzoek, kan ik me voor maatschappelijke dienstverlening ook een soort waardering voorstellen." (Univers)

Jaarverslag

Niet allen in Maastricht is men niet blij met het jaarverslag (Observant 3). Het College van Bestuur van de Utrechtse universiteit heeft besloten het jaarverslag 1987 niet eens naar de minister te sturen. In plaats daarvan krijgt de bewindsman een paar tabellen, die ervoor moeten zorgen dat Utrecht niet ontbreekt in de rapportage over de universiteiten aan de Tweede Kamer. Eind augustus keurde de universiteitsraad het gewraakte verslag unaniem af om dat veel te populair van toon zou zijn. Een ambtelijke werkgroep bekijkt nu aan welke criteria een jaarverslag zou moeten voldoen. (U-blad)

Het beste aphrodisiacum is een goede maaltijd met wijn erbij. Als de Koran de Arabieren had toegestaan deze waarheid ter harte te nemen, dan zou de neushoorn niet met uitsterven worden bedreigd. Wanneer u iemand een menu van oesters, asperges met ei en een glas Liebfraumilch, gebakken hom en kuit met prei, en als nagerecht prut met peren voorzet, laat dat natuurlijk aan duidelijkheid over uw bedoelingen niets te wensen over. Maar u hoeft het er niet zo dik bovenop te liggen. Het belangrijkste is dat u de volle aandacht aan uw gast kunt schenken. Het volgende menu geeft u daarvoor alle gelegenheid omdat de gerechten van tevoren bereid kunnen worden.

Begin met een salade van champignons. Laat vier eetlepels wijnazijn met eenzelfde hoeveelheid olijfolie en twee tenen knoflook, een takje tijm, enkele takken peterselie, tien peperkorrels, een laurierblad en een klein beetje zout tien minuten zachtjes inkoken. Neem een half pond champignons. Het is van belang dat u stevige zonder bruine plekken gebruikt, en dat ze van gelijke grootte zijn. Maak ze schoon door ze met een plastic keukensponsje onder de stromende kraan af te wrijven. Nooit in water laten liggen, want dan fungeren de champignons zelf als spons. Leg ze ook niet in een aluminium vergiet of pan, want dan kleuren ze rood. Laat de hele champignons tien minuten in water met zout zachtjes koken, en giet af. Meng ze met de marinade als beide nog warm zijn, en laat afkoelen. Koud eten, bestrooid met gehakte peterselie. Als hoofdgerecht draadjesvlees. Gemak en smaak zijn gediend met bereiding een dag van tevoren. Vier ons niet te magere runderlappen – de beste zijn gemarmerd, dat wil zeggen dat er door het vlees "adertjes" vet lopen – met vers gemalen peper bestrooien. Een klein beetje olijfolie of boter verhitten, en het vlees dichtschröeien. Neem uit de pan, en bak in het vet minstens tien gepelde tenen knoflook, een takje tijm en enkele takjes rozemarijn aan. Afblussen met een glas rode wijn, en het vlees weer in de pan leggen. Laat met gesloten deksel op het laagste pitje dat u hebt minstens vier uur stoven; hoe langer het suddert hoe lekkerder het wordt. Het resultaat is op zijn best wanneer het vlees zich alleen nog met een lepel laat eten. Dien op met brood en sla, en drink er een stevige rode wijn bij, zoals een Rioja (Campo Viejo van rond de acht gulden is erg goed; onder andere bij Alberto.) Een toetje dat beslist geen kruimels in bed achterlaat is een Charlotte van abrikozen. Kook gedroogde abrikozen op, en laat ze in het kookwater afkoelen. Bekleed een schaal of tulbandvorm met lange vingers (de bestickerde kant naar binnen), leg daarop de uitgelekte abrikozen, en dek af met lange vingers. Geef er slagroom bij. Latin lovers besprenkelen de lange vingers met de een of andere sterke drank, en serveren mascarpone, dat is Italiaanse crème fraîche, waardoor u sterke drank en poedersuiker naar smaak mengt.

August Magirus

Cosa di Franco

Na het vallen van de duisternis fotografeerde Franco Gori de verlichte gevel van het Elizabethhuis in de Abtstraat: onderkomen van de Faculteit der Algemene Wetenschappen.

Observ
Paul
kwa
"V
HC
ZE
De Ge
en om
kopje
28 adre
notiseu
heilpra
seurs, v
voor r
Knipsce
fractie
zijn:
sproke
irisscor
hoofd
geweld
zondhe
In Val
voor vi
te glaze
je kunt
ter en v
baal ku
van al
hebber
kunst e
circuit.
uitsluit
kunst t
definiti
Tachtig
in: van
weten,
toch ar
Schem
Omdat
zich in
is niet
Nederl
alterna
1986 w
gescha
helpt d
keer b
aan. H
omgaa
bedsge
Deo".
kan flit
gens K
ternati
werker
bedrag
dubieu
Een sc
ten in
al mo
grens t
moelijk
schild:
niet zo
nee zeg
gen on
tje of
iemanc
moelijk

Paul Knipschild verwijst de irisscopie terug naar de kwakzalverij

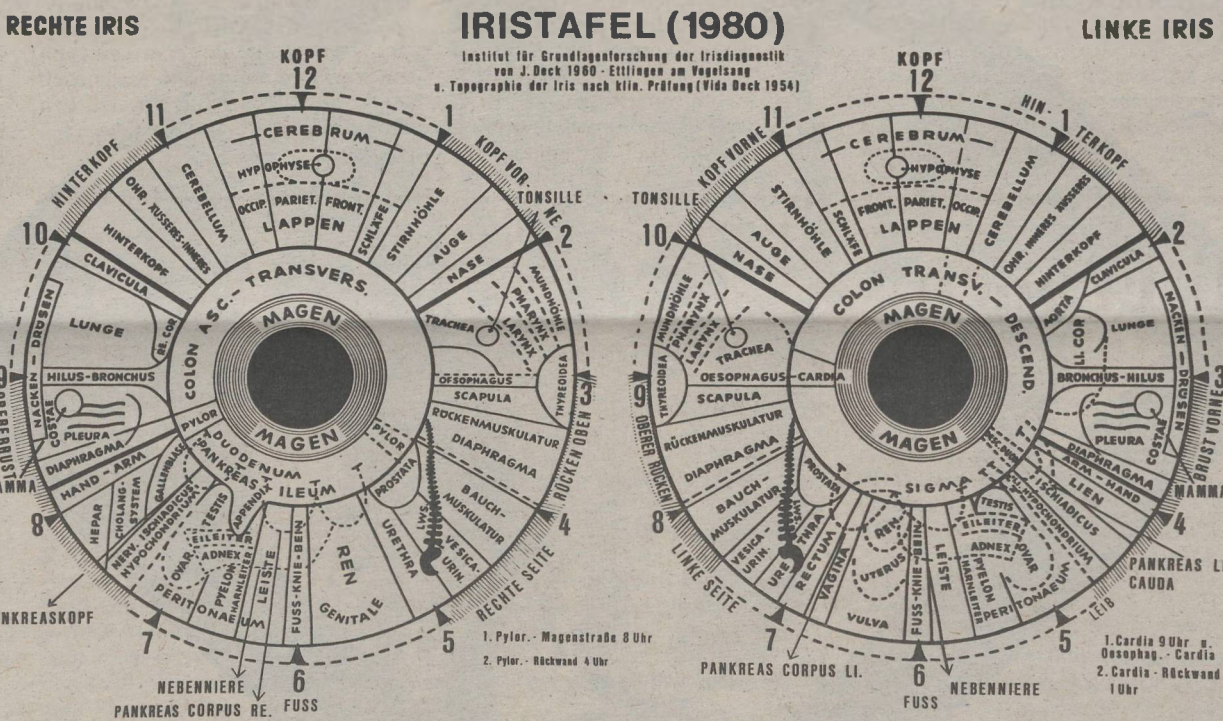
"VOOR EEN DEEL IS HET EEN HOKUS-POKUSWERELD DIE DE MENSEN ZELF WILLEN"

Epidemioloog prof. dr. Paul Knipschild gaf vijf vooraanstaande irisscopisten de kans om de werkzaamheid van hun diagnostische methode te bewijzen. Het gevolg was een complete afgang voor de irisscopie. "Ach, het zal wel even onrust veroorzaken, maar de wereld gaat gewoon verder. Ik denk niet dat ineens niemand meer naar een irisscopist wil. Die wereld draait gewoon verder". De wereld wil bedrogen worden.

De Gouden Gids voor Maastricht en omstreken vermeldt onder het kopje "Alternatieve geneeswijzen" 28 adressen van magnetiseurs, hypnotiseurs, medische astrologen, heilpraktikers, homeopaten, masseurs, voetzoekers en wat al niet voor mirakelspecialisten. Volgens Knipschild schijnt dat maar een fractie van het werkelijke aantal te zijn: "Ik heb met een genezer gesproken die mij alleen al twintig irisscopisten hier in buurt uit zijn hoofd wist op te noemen. Er is een geweldige markt voor het artikel gezondheid die steeds verder uitdijt. In Valkenburg bijvoorbeeld wordt voor vijftig miljoen gulden een grote glazen piramide gebouwd waar je kunt wassen in heilzaam bronwater en waar je kunt mediteren. Globaal kun je stellen dat tien procent van alle Nederlanders niets moet hebben van de reguliere geneeskunst en zweert bij het alternatieve circuit. Dan is er tien procent die uitsluitend met de reguliere geneeskunst te maken wil hebben en per definitie niets met de alternatieve. Tachtig procent zit daar dus tussenin: van magnetiseurs willen ze niets weten, maar acupunctuur, dat ligt toch anders, vinden ze."

Schemerduister

Omdat een groot deel van de markt zich in het schemerduister bevindt, is niet exact aan te geven hoeveel Nederlanders zich jaarlijks tot een alternatieve genezer wenden. In 1986 werd het aantal klanten nog geschat op 1,1 miljoen. Ruim de helft daarvan klopte voor de eerste keer bij een alternatieve genezer aan. Hoeveel geld er in de sector omgaat is een groot raadsel. De gebiedsgenezer werkt natuurlijk "pro Deo", maar een chelatietherapie kan flink in de papieren lopen. Volgens Knipschild zijn er heel wat alternatieve genezers die "netjes" werken, maar zijn er ook die grote bedragen - liefst zwart- vragen voor dubieuze prestaties. Een schatting van het aantal klanten in de alternatieve sector is ook al moeilijk te maken omdat de grens tussen regulier en alternatief moeilijk te trekken valt. Knipschild: "Artsen waarvan de praktijk niet zo goed loopt kunnen moeilijk nee zeggen als een patiënt blijft vragen om een homeopathisch middelje of om acupunctuur. Of neem iemand die als pas afgestudeerd arts moeilijk aan de slag komt: die zoekt

De "Iristafel", die volgens de irisscopisten de gesteldheid van het lichaam reflecteert.

zijn heil dan maar in die hoek. Je ziet het ook aan de studenten hier. Er zijn er die er tijdens hun studie al rekening mee houden dat ze later wel eens de alternatieve kant uit kunnen gaan."

Geen repressie

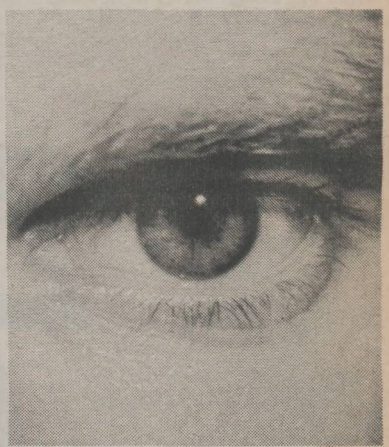
En dan is er nog de hamvraag wat de definitie is van "alternatief". De term "kwakzalverij" is te beladen om als synoniem gebruikt te kunnen worden. De alternatieve geneeswijzen hebben van de overheid steeds meer het voordeel van de twijfel gekregen. Het bewijs van effectiviteit wordt niet meer gevraagd en ook al zou het gevraagd worden, dan zou het alternatieve circuit zonder harde repressie toch niet zijn uit te roeien. Knipschild gaat ervan uit dat alle geneeskunde waarvan de effectiviteit niet door het medische establishment bewezen wordt geacht als "alternatieve geneeskunde" moet worden aangeduid. De redactie van de Gouden Gids zou de alternatieve beroepsgroep grondig moeten herzien, als zij die definitie overnam. Behalve naar de magnetiseurs, aardstralenbestrijders en der-

gelijke zou dan ook eens goed gekeken moeten worden naar fysiotherapeuten of psychotherapeuten om maar eens paar voorbeelden uit het erkende medische gilde te noemen. En lang niet alles van wat een huisarts voorschrijft is bewezen dat het effect heeft. Soms is van een remedie zelfs de ineffectiviteit bewezen, maar de arts blijft het voorschrijven, uit gewoonte of omdat de klant erom vraagt. Voorbeelden zijn volgens Knipschild het automatisch verbieden van een borreltje, het zoutloze dieet of het toeschrijven van vermoeidheid aan bloedarmoede. Aan de andere kant kan een middel uit de alternatieve sector promoveren naar de erkende geneeskunst, maar hoe moeilijk die weg is, ondervond Knipschild twee jaar geleden. Hij toetste een reeks studies naar de werking van de ginseng-wortel en kwam tot de conclusie dat het toedienen van bepaalde ginseng-producten aan bepaalde groepen mensen (vooral ouderen) een heilzaam effect had. De review die hij aan de hand daarvan maakte had werd echter geweigerd door enkele gerenommeerde bladen. Volgens hem hadden die bladen het lef niet om een dergelijke

tegendraadse conclusie te publiceren, maar volgens de redacties en hun adviseurs was geen van de onderzoeken uitgevoerd in een laboratorium van enige wetenschappelijke faam.

Irisscopie

Het jongste wapenfeit van Knipschild is een onderzoek naar de effectiviteit van irisscopie. Het wemelt in Nederland van de mensen die beweren dat de gesteldheid van het lichaam weerspiegels wordt in de iris. Er zijn hele boekenkasten volgeschreven met verklaringen waarom dat zo is. Maar Knipschild vertrouwde die studies niet en wilde de proef op de som nemen. Hij kreeg de namen door van zes vooraanstaande Nederlandse irisscopisten, die hij vroeg of zij mee wilden werken aan zijn onderzoek. Na enig praten bleken vijf van hen bereid om aan een experiment mee te werken. De zesde wilde wel meedoen, maar bleek bij nader inzien minder geschikt. De vijf irisscopisten moesten stereofoto's van 78 rechterogen bekijken. Zij wisten dat een deel van die ogen hoorde bij mensen die een galblaasontsteking hadden en ander deel bij mensen die zeker geen problemen met hun galblaas

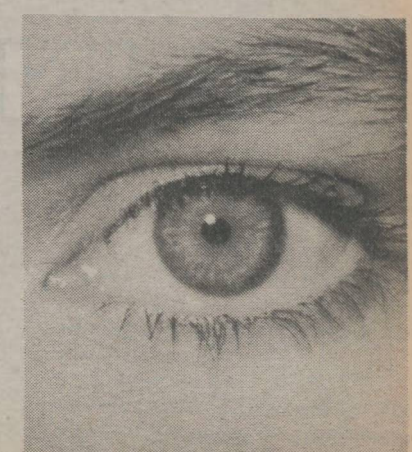
score ligt dicht in de buurt van het resultaat dat verkregen zou zijn als de irisscopisten bij iedere foto een munt hadden opgeworpen. Van de 39 gevallen met een galblaasontsteking werd 55% goed en 45% fout 'geraden'. Van de 39 gezonde gevallen werd 52% procent als 'ziek' beoordeeld en 48% als gezond. De ramp zou nog te overzien zijn geweest als ten minste één van de irisscopisten duidelijk boven het gemiddelde had gescoord, maar niemand kwam veel hoger dan wat hij met een dobbelsteen gescoord zou hebben. Ook de overeenstemming tussen de vijf inzenders was nauwelijks hoger dan wat het toeval zou hebben bepaald: 57 tegen 50 procent.

In het commentaar op het experiment dat de vijf volgens afspraak mochten schrijven, geven zij toe dat de resultaten teleurstellend zijn. Zij merken daarbij op dat het zonder verdere medische gegevens moeilijk werken is en dat zij liever ook de linkeririssen van de proefpersonen hadden gezien. Mogelijk zouden ook andere ziekten het beeld van de zieke galblaas in de weg hebben gezeten. Knipschild tilt niet erg zwaar aan die tegenwerpingen. "Als er een patiënt bij je komt die klaagt over pijn precies op deze plek en er nog wat typische klachten bij noemt, dan hoef ik hem niet in de ogen te kijken om te weten dat hij een galblaasontsteking heeft".

Niet verbieden

Is het resultaat van dit experiment voor Knipschild niet een reden om te gaan pleiten voor een verbod op irisscopie: "Ik vind niet dat je er de politie op af moet sturen. Ik ben al blij dat we dit aan de mensen kunnen vertellen die twifelen. Als ze willen kiezen dan kan ik ze tenminste informatie geven. Maar we blijven zoveel irrationele dingen in ons leven doen. Voor een groot deel is het toch een hokus-pokuswereld die de mensen zelf willen. Als het moet, dan moet het maar. Veel mensen zien de alternatieve genezer als een laatste strohalp, nadat ze in de reguliere sector zijn uitgedokterd. En misschien helpt het ook wel als er iemand je het gevoel geeft dat je geholpen wordt".

Jacques Herraets

Ontluisterend

De resultaten van de proef zijn ontluisterend voor de irisscopie. De

Personal computers kunt u tegenwoordig overal kopen, maar niet zo veilig en voordelig als in samenwerking met het informatiecentrum. Dit I.C. bevindt zich in het rekencentrum van de universiteit.

Wij streven continue naar kwaliteitsverbetering van onze dienstverlening. Om die reden werken wij samen met de universitaire distributeur U 14 Information & Services te Hoofddorp.

ZES KEIHARDE ARGUMENTEN

om juist nu bij ons binnen te stappen

1 Voorlichting
Sneller de juiste informatie!

2 Kwaliteitscontrole
Zelf sleutelen is niet meer nodig!

3 Aflevering
De apparatuur wordt franco thuis of op locatie bezorgd.

4 Garantie
Gratis ophalen en terugbezorgen!

5 Service
Sjouwen is niet meer nodig!

6 Prijzen
Lager is vrijwel onmogelijk!

Het BANYAN netwerk systeem is gekozen tot standaard op onze universiteit.

Voorlichting en ondersteuning wordt door uw I.C. verzorgd.

Informeer ook naar onze BANYAN prijzen

Enkele prijsvoorbeelden

Commodore PC 10 III (2 x FDU) f 2035,-
Commodore PC 20 III (FDU/HDU) f 2922,-
Olivetti M 200 (2 x FDU) f 2627,-
Olivetti M 240 (2 x FDU) f 3635,-
Olivetti M 240 (FDU/HDU) f 4642,-
Informeer ook naar onze BANYAN prijzen.
Service abonnementen v.a. f 122,- p.jaar

Alle gangbare software en randapparatuur, alsmede een ruime keuze aan add-on producten is leverbaar.

COMPUTER? INFORMATIECENTRUM!

Voor verdere informatie kunt u terecht bij:

Het informatiecentrum van de Rijksuniversiteit Limburg
Beeldsnijdersdreef 101 Maastricht 043-888506

Onderwijs

Bureau Studentendecanen

Studentendecanen: mw. H. de Bruin en mw. J. Creemers.

Het secretariaat van het decanaat is geopend van maandag t/m vrijdag van 14.00-16.30 uur, tel. 887363/7354, kamers 310A/306, Bou3.

Hier kan men afspraken maken met de decanen. Via deze telefoonnummers kan men met de decanen spreken van maandag t/m donderdag tussen 13.30-14.00 uur. Open spreekuur: dinsdag en donderdag van 14.00 en 16.00 uur en woensdag van 17.00-19.00 uur.

Bij het decanaat kan men terecht met vragen, problemen inzake toelatingsvoorwaarden, aanmelding, loting, plaatsing, inschrijving, omzwaai, studiestaken, studiefinanciering, (hardheidsclausule, bezwaarschriften, beroepszaken), militaire dienst, studiemogelijkheden, persoonlijke en financiële problemen, consequenties nieuwe wetgevingen, studieduur, etc. Ook is schriftelijke informatie verkrijgbaar over de Harmonisatiewet.

Studie-infotheek

De studie-infotheek is geopend van maandag t/m vrijdag van 13.30-16.30 uur, kamer 310B, Bou3.

Bij de studie-infotheek ligt informatie ter inzage over studiemogelijkheden binnen het Hoger Onderwijs in Nederland. Ook liggen er vacaturelijsten ter inzage en is algemene informatie aanwezig over specialiseren, kortlopende cursussen, ontwikkelingen binnen het HO, etc.

Voortaan ter inzage in de Studie-infotheek het blad "Geknipt voor jou", knipsel- en vacaturekrant, uitgegeven door de dienst SZ t.b.v. studenten. Dit blad zal eens in de 2 à 3 weken worden uitgegeven.

Steunpunt Studiefinanciering

De telefonische spreekuren van het Steunpunt Studiefinanciering zijn: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151. Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/ Centrale Studentenadministratie

De Centrale Studentenadministratie is telefonisch te bereiken via tel. 887158/7159 van maandag t/m donderdag van 13.30-16.30 uur en vrijdag van 9.00-13.00 uur.

De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van RL of AZM.

Interne vacature 106

Bij de vakgroep GVO wordt voor het project "Modelontwikkeling voor voor-

Dienst Voorlichting

Competities

De interne competities starten door de vertraagde oplevering van sporthal Randwijck later dan geprogrammeerd. Deze vertraging geldt evenwel niet voor de interne veldhockeycompetitie. Deze start op 9 oktober.

Schermen

In gymzaal Oostermaas is er een beginnerscursus schermen van La Rapière die openstaat voor sportkaarthouders. Deze cursus is zojuist gestart en is wekelijks op dinsdag 18.30 uur.

Toernooi Drienerlo

Op 20 en 21-10 wordt in Twente voor de 24e keer het Jongere Jaars Toernooi Drienerlo georganiseerd. Tijdens dit toernooi, dat bedoeld is voor eerste- (en tweede-)jaars studenten staat het recreatief sporten voorop. Op 19-10 wordt per bus vertrokken. Inschrijven voor de volgende sporten: badminton, basketbal, hockey, tafeltennis, tennis, voetbal, volleybal, waterpolo, zwemmen. De kosten zijn f 25,- voor sportkaarthouders en f 32,50 voor niet-sportkaarthouders. Inschrijven en inlichtingen bij de LUSS tijdens het info-uur van 12.30-13.30 uur, Bou3, 2e verdieping, boven bureau LV&S.

Geneeskunde

Onderwijs

Oriëntatie Eerste Lijn

Voor de eerstejaars studenten van de FdG worden oriëntatiedagen in de eerste lijns gezondheidszorg georganiseerd. Deze Oriëntatie Eerste Lijn (OEL-1) vindt plaats op woensdagen in de periode van 9-11 tot 26-4-89 (blok 1.2 t/m 1.5). De OEL-1 is onderdeel van het 2e stroom-onderwijs (TSO). Alle eerstejaars studenten geneeskunde oriënteren zich in totaal 5 dagen bij 4 disciplines uit de eerste-lijns-zorg: 2 dagen bij een huisarts, 1 dag bij een maatschappelijk werkende, 1 dag bij de gezondheidszorg en 1 dag bij een wijkverpleegkundige. De globale doelen van de oriëntatie zijn: - kennismaken met de werkwijze, attitude en werkomstandigheden - kennismaken van klachten, vragen of problemen waarmee patiënten/cliënten deze hulpverleners raadplegen - kennismaken van samenwerkingsaspecten in de eerste-lijns-zorg. Deze oriëntatiedagen worden in de TSO-groep, samen met de facultaire begeleider voorbereid en nabesproken. De OEL-1 is een onderdeel van het propaedeutisch examen. Deelname aan zowel voor- als nabespreking en aan de oriëntatiedagen is verplicht. Verslaglegging is eveneens verplicht. Op de woensdagen waarop men wordt ingedeeld heeft de OEL-1 prioriteit boven elke andere studie-activiteit. De werkboeken OEL-1 zijn te zijner tijd te verkrijgen bij de onderwijsinformatiebalie. Studenten zullen door de planningsgroep en/of hun groepsbegeleider tijdig geïnformeerd worden over de verdere gang van zaken rond de OEL-1. Studenten die op grond van genoten vooropleiding of adequate voorervaring

menen in aanmerking te komen voor vrijstelling van oriëntatie bij een of meerdere disciplines, dienen een schriftelijke verzoek, voorzien van een duidelijke argumentatie, te richten aan de coördinator van de OEL-1, H. Smeets, vakgroep Klinische Psychiatrie, PMS Vijverdal, postbus 88, 6200 AB Maastricht. Deze laatste zal in overleg met de contactpersonen van betreffende discipline hierin een beslissing nemen. Deze beslissing wordt schriftelijk aan de student meegedeeld. Eventuele verzoeken tot vrijstelling dienen vóór 20 oktober ontvangen te zijn. Studenten die in 1987/88 reeds deelnamen aan deze oriëntatie en daarbij een voldoende scoorden zijn vrijgesteld van OEL-1 88/89 en hoeven geen verzoek in te dienen.

Lezingen Protagoras

Protagoras presenteert de volgende activiteiten: 5 oktober 19.30 uur, Aula TS53: lezing Paranormale Geneeskunde door F. van Dort, magnetiseur. 12 oktober 14.00 uur, kamer 0124, Deb1: lezing Volksgeneeswijzen door drs. F. van der Horst, vakgroep Huisartseneeskunde. 13 oktober 19.30 uur, kamer 2000, TS53: lezing Holistisch genezen door dr. Y. van Orshoven.

Gezondheids-wetenschappen

Onderwijs

Voortgangstoets FdGW

Op vrijdag 7 oktober vindt de eerste Voortgangstoets van dit studiejaar plaats. De toets begint precies om 10.00 uur. Iedereen wordt verzocht uiterlijk om 9.45 uur aanwezig te zijn. De verdeling van de studenten over de verschillende locaties is als volgt: - tenniscentrum de Dousberg, Dousbergweg 4: alle studenten propaedeutische, alle 1e jaars propaedeutische Deeltijdvariant VW, alle studenten GVO, BW, TGW, BGK en GGK, alle studenten met puntentekort voor propaedeutische. - sporthal de Heeg, Roserije 500: alle studenten BB en VW. Nadere informatie kan afgehaald worden aan de balie van bureau Onderwijs, Kap2.

Symposiumverslag aanschaffen

3e jaars studenten Verplegingswetenschap en 2e jaars HBO-opgeleiden dienen voor het blok Evaluatie aan te schaffen: het Symposiumverslag: Verpleegkundige Toetsing, d.d. 12 mei 1987, interne uitgave Ziekenhuis Leyenburg, Den Haag. Te bestellen: tel. 070-298000, prijs f 10,-.

Student VW gezocht

De Curriculum Plannings Groep Verplegingswetenschap zoekt een studentlid. De gedachten gaan uit naar een 2e jaars student VW. Belangstellenden kunnen dit schriftelijk laten weten aan H. Smeets, vakgroep VW, Kap2.

Studentleden planningsgroep gezocht

In de planningsgroep van blok 3.2.1 Management van gezondheidszorgvoorzieningen (voorheen: Beheersing van Organisaties) is plaats voor 2 studentleden. Gedacht wordt aan 2e en 3e jaars studenten Gezondheidswetenschappen, afstudeerrichting Beleid en Beheer. Inlichtingen; secr. vakgroep Gezondheidsrecht, tel. 887365.

Studentlid gezocht

De blokplanningsgroep 2.4.5 Stemming en Ontstemming zoekt een studentlid voor het studiejaar 88-89. Studenten die belangstelling hebben voor het studentlidmaatschap kunnen zich melden bij Miranda v.d. Boorn, vakgroep Sociale Psychiatrie, Deb1, tel. 882235.

Studentleden gezocht

In de planningsgroep van bijvakblok 3.5.1 De rechtspositie van de patiënt is plaats voor 2 studentleden. Gedacht wordt aan, in Gezondheidsrecht geïnteresseerde, 3e of 4e jaars studenten Gezondheidswetenschappen. Inlichtingen; secr. vakgroep Gezondheidsrecht, tel. 887365.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Proep voorlichtingsdag

Zaterdag 12 november zal er weer een voorlichtingsdag Rechtsgeleerdheid plaatsvinden voor aankomende studenten. De commissie Voorlichting heeft avond- en dagstudenten nodig die bereid zijn deel te nemen aan onderwijsgroepen, om vragen te beantwoorden en informatie te geven. Avondstudenten kan men zeker goed gebruiken. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden bij Erna Beurskens, k. 0041, ZW4, tel. 887020.

Onderwijs

College rechtsgeschiedenis avondopl.

Op dinsdag 4 oktober van 18.30-20.30 uur zal prof. mr. J. Spruit een college Rechtsgeschiedenis geven t.b.v. avondstudenten in de Collegezaal, ZW4.

Foto's studentenkaarten avondopl.

Dinsdag 4 oktober komt men foto's maken van alle nieuwe ingestroomde avondstudenten. Plaats: balie Nieuwenhof, 20.00 uur.

College Ondernemingsrecht

Woensdag 5 oktober zal C. Schwarz een college ondernemingsrecht geven in de practicum a+b-ruimte, ZW4. Aanvang 14.00 uur.

Toetsing

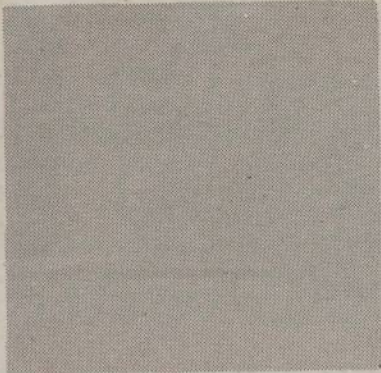
Alle studenten die een bloktoets willen maken maar het onderwijs van het betreffende blok niet gevolgd hebben, dienen dit 4 weken voorafgaande aan de bloktoets op te geven aan de balie van bureau Onderwijs.

Economie

Algemeen

Wall Street Journal

Er is een aantal goedkope abonnementen beschikbaar op de Wall Street Journal (5x per week). Prijs: f 199,- per jaar (normaal f 800,-). Dringend aanbevolen voor studenten en stafleden IM en AE, maar ook nuttig voor andere economen. Opgave: secr. IM, k. 2065, TS53, (Marion Meertens of Mieke van Zutphen) tel. 888823.

gulden per stuk. Dat is een riks goedkoper dan op 9 oktober aan de zaal.

Muziek bij de boterham

Een broodje muziek: dat kan. Woensdag 5 oktober starten de lunchconcerten in de Redoute van de Maastrichtse schouwburg weer. Ze beginnen om 12.30 uur. Nicoline Kraamwinkel (viool) en Kees de Visser (piano) bijten het spits af. Zij spelen Mozart, Franck en Ives. De toegang is gratis.

's Avonds is in de Redoute weer een muziekpodium. De jonge pianist Ivo Janssen uit Venlo geeft dan een recital van werken van Schubert, Ravel, Messiaen en Strawinsky. Hij won de afgelopen twee jaar drie belangrijke binnenlandse concours. Voor dit concert wordt een tientje toegang aan CJP-ers en bejaarden gevraagd. Anderen betalen vijftien gulden.

Transit 88

Beeldend kunstenaar Klaus Marischler heeft in een voormalige dancing aan de Broekstraat in Gronsveld een expositieruimte ingericht. Hij noemt zijn initiatief Transit en de eerste expositie Transit 88. De kunstenaars Dre Devens, Fons Brasser, Ewerdt Hilgemann, Ad de Keijzer en Jan van Munster presenteren zich. Zij hebben gemeen dat zij met geometrische en minimale middelen werken. Marischler wil twee keer per jaar een tentoonstelling organiseren en werkbijeenkomsten van kunstenaars en publiek. Over het wel en wee van Transit zullen eigen publicaties verschijnen, ook twee keer per jaar. Transit 88 duurt nog tot en met 9 oktober.

is van Gerrit Zeegers. Ruim dertig mensen spelen en musiceren. Vrijdag 7 oktober is de voorstelling nog te zien in de Maastrichtse schouwburg.

Beatles 88

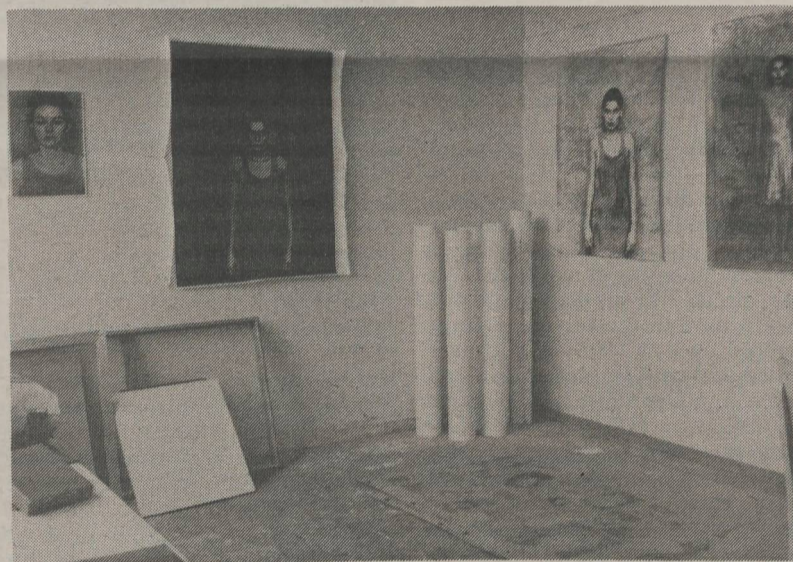
De stichting Popmuziek Limburg organiseert zondag 9 oktober in het Mecc een nostalgisch festijn, waarin de jaren zestig en de Beatles centraal staan. Van tien tot zes herleven de woelige jaren van provo, Vietnam en Woodstock door foto's, video's en ander beeldmateriaal. Het Limburgs Symphonie Orkest treedt op met een Beatles-symfonie naast twee Limburgse popgroepen, die zich door de swinging sixties hebben laten inspireren: Rud a dub dub en de Stereotypes. De laatste zullen ook Tony Sheridan begeleiden. Hij stond aan de wieg van de eerste Beatles-elpée, The Beatles first. 's Middags is er een veiling van spullen uit die tijd. Tot 2 oktober kan men daarvoor materiaal aanbieden bij de stichting Popmuziek Limburg (tel. 04490-35810) en tijdens de manifestatie nog tot 13 uur. Bij de stichting kan men ook entreekaarten bestellen voor tien

Jan van Eyck

Veertig jaar geleden werd in Maastricht de Jan van Eyck Akademie opgericht. Een instituut, waar "veelbelovende jonge" kunstenaars met een afgeronde opleiding verder konden studeren. Tien jaar geleden veranderde de Jan van Eyck van karakter. De school werd een werkplaats, waar jonge kunstenaars naar eigen inzicht en behoefte gebruik kunnen maken van de faciliteiten: ruimte (een eigen atelier), technische voorzieningen, materialen (althans voor een deel), expositiemogelijkheid en een staf van hoogwaardige, bekende kunstenaars, met wie ze kunnen samenwerken en die hen begeleidt. Studenten werden deelnemers. De plaats van de Jan van Eyck wordt het best aangegeven door de subsidie: niet Onderwijs maar WVC betaalt.

De Akademiëgemeenschap bestaat uit maximaal vijftig deelnemers en heeft vooral een zuigkracht voor buitenlandse kunstenaars: voor de helft komen ze uit heel de wereld, van IJsland tot Japan, van Mexico tot België. Binnenkort wordt zelfs de eerste Rood-Chinees verwacht. Een aantal van hen heeft een studiebeurs, anderen zijn hier in het kader van een uitwisselingsproject of komen gewoon op eigen houtje en met eigen middelen. Wat ze gemeen hebben, is dat ze hun grenzen willen verleggen, hun mogelijkheden uitdiepen. De sfeer van het instituut blijkt inspirerend te werken. Volgens de directeur van de Akademie, William PARS Graatsma, is ook de ligging aantrekkelijk. Belangrijke kunstcentra, zoals Keulen, Düsseldorf, Brussel, Eindhoven liggen binnen een bereik van honderd kilometer en worden dan ook regelmatig bezocht. Een programma van symposia, workshops en cursussen over kunstzinnige en praktische onderwerpen plaatst de kunst in een algemener en maatschappelijk kader. Alle facetten van de beeldende kunst komen aan bod, zowel de traditionele (schilderen, beeldhouwen, grafiek) als de moderne (audio, video, fotografie). De nieuwste ontwikkeling is het werken met kunstvormen die aanleunen aan architectuur en vormgeving. Binnen deze gebieden stimuleert de Akademie het zoeken naar tussenvormen, naar overlappingsen. Grensverlegging dus. Naast werkplaats is de Jan van Eyck ook onderzoekscentrum. In het laboratorium worden de technische aspecten van beeldende middelen onderzocht. Aan het hoofd staat een chemicus. Er is een begin gemaakt met de studie van de betekenis van de niet-westerse kunst. Maar ook de beeldende kunst zelf wordt beschouwd als onderzoeksobject: door met kunst bezig te zijn op een gestructureerde manier, onderzoek je het wezen, de functie, de mogelijkheden van kunst. Ze staat nog in de kinderschoenen, maar deze richting zal de komende jaren een deel van het beleid bepalen.

Het dubbel-jubileum (veertig/tien jaar) is aanleiding voor een aantal activiteiten. Afgelopen maand werd een hommage gebracht aan de beeldhouwer Charles Vos, een van de prominente oud-medewerkers van de Jan van Eyck. Zaterdag 1 oktober is er een symposium over de toekomst van jonge kunstenaars. De geschiedenis van de Jan van Eyck wordt verhaald in een publicatie die ook zaterdag verschijnt. En er is een drieluik-tentoonstelling van deelnemers, oud-deelnemers en stafleden, onder wie René Daniels, die tegelijkertijd te zien is in Bonnefanten en Henk Visch, die ook exposeert op de Biënnale 88 in Venetië. In de hallen, gangen, ateliers en zelfs in een buitengebouwje worden installaties ingericht, schilderijen opgehangen, objecten aangebracht. In de hal is een selectie van drukwerk, dat de laatste jaren in de Akademie is geproduceerd, uitgesteld. Bij de opbouw, die deze week volop aan de gang was, is de contaminatie van de verschillende kunstvormen duidelijk te zien. Aan een muur hangt een langwerpige blauwe foto van een grafische computerprint. Langs de onderkant zijn kleine speakertjes bevestigd, met blauwe elektrisch draad aangesloten. Als je je oor te luisteren legt, hoor je een zacht geruis met af en toe een klopgeuld. Wie nieuwsgierig is naar de artistieke uitkomst van een werkgemeenschap als de Jan van Eyck, moet snel zijn. De tentoonstelling duurt maar een week: van 2 tot en met 8 oktober (ma t/m vrij tot 17 uur, za en zo 14 tot 17 uur).

Een atelier in de Jan van Eyck Akademie. Foto en werk van Romy Finke.

(Advertentie)

boeken
in heel linnen
in leer
met goudopdruk
in perkament

maar ook stencils,
proefschriften, e.d.

handboekbinderij
arno lipsch

hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

CRALS TAXI'S

Part-time chauffeurs

gevraagd voor weekend.
Cabergweg 14, 6217 SC Maastricht.
Tel. 212200 (administratie).

AGENDA

Toneel

Hamlet, Limburgse Federatie
Amateurtoneelverenigingen,
Stadsschouwburg, vrij 7 okt. 20.00 uur.

Muziek

Vijfstedencconcerten, Muziekschool
St.-Maartenspoort 2, 30 sept. t/m 2 okt. 30 sept.,
Theatre Europeën de Musique Vivante,
Intropodium 20.30 uur; 1 okt., Ensemble
Musique Nouvelle/Percussiekwartet
intropodium 15.30 uur; 1 okt., Ensemble Kohn,
Conservatorium 20.30 uur; 2 okt. Chantal
Bohet, Intropodium 15.30 uur; 2 okt., Ensemble
Contraint, Redoute/Cult. Centr. 12.00 uur.
Jeugd en muziek-orkest Limburg, o.l.v. Ernest
Maes, aperitiefconcert, zo 2 okt. 11.00 uur,
schouwburg Maasmechelen.
Ensemble Contraint, Britse muziek van de 20e
eeuw, zo 2 okt. 15.30 uur, Intro-podium,
St.-Maartenspoort 2.
LSO, dirigent: Roberto Benzi, za 1 okt. 20.00 uur
Staargebouw.
Ivo Janssen, pianorecital, wo 5 okt. 20.00 uur.
Nicoline Kraamwinkel en Kees Visser,
lunchconcert, Redoute, 5 okt. 12.30 uur.

Wilfried Promnitz, Waalse kerk/Lutherse kerk, 6
okt. 20.00 uur.
The Rajah, jazzy Music, Theatercafé, vrij 7 okt.
23.00 uur.

Diversen
De kleine prins en Tjil Uilenspiegel, Nederlands
Eurythmie Ensemble, do 6 okt. 20.00 uur
Stadsschouwburg.
Amazones, Brasil Tropical, za 8 okt. 20.00 uur,
Stadsschouwburg

Exposities

Boerenbont in Bonnefanten, expositie van de
bekendste decors van Maastrichts aardewerk in
Museum Bonnefanten, Dominikanerplein. Tot
23 oktober di-vrij 10-17; za en zo 11-17 uur.
werk van deelnemers, oud-deelnemers en
stafleden van de Jan van Eyck Akademie, Jan
van Eyck Akademie 40 jaar Akademie, ma t/m
vrij 9.00-17.00 uur, za en zo 14.00-17.00 uur.
Fons Brasser, Dré Devens, Ewerdt Hilgemann,
Ad de Keijzer en Jan v. Munster, Transit,
Broekstraat 39 Gronsveld, t/m 9 okt., do t/m zo
11-17 uur.
Hans Sinkeldam, Opera per Argento, Installatie,
expo Janssen, Rechtsstraat 80.
Noor Smals' houtsneden, bezoekershal
Academisch Ziekenhuis. Tot 7 oktober.
Leo Meij's foto's, Vroom en Dreesmann, tot 24
okt.

Nel Linssen - sieraden, galerie Dis, Tafelstraat
28, t/m 19 okt. wo t/m zo 13-18 uur.
Boltanski, Lavier, Messenger, galerie Wanda
Reiff, Rechtsstraat 43, t/m 22 okt. di-za 13-18 uur.
Alechinsky, grafiek en gemengde techniek,
Galerie FAH, vrij-zo 13-17 uur. Volgens afspraak
tel. 216326.

Albert Kliest, Objecten, Stichting Transport,
Boogaardenstraat 40, di-zo 14-17 en 19-22 uur.
Frans Carlier, beelden, hoofdstadkantoor
Vrijthof, t/m 15 okt. tijdens kantooruren.
Slag bij Woeringen, Gouvernement,
Limburglaan 10, t/m 26 okt.
Oh Internationales Gluck, uitwisseling tussen
West-Berlijnse en Limburgse kunstenaars,
Galerie "De Hanenhof", Groenstraat 44,
Geleen, tot 3 okt.
Jeu Geenen, expositie fotografie, Plons, Maria
Bastion 50, 23 sept. t/m 9 okt. do t/m zo
14.00-18.00 uur.
Wim Beek en To Crijns-Beckers, schilderijen en
keramiek, Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5
Schimmert.

Films

Filmhuis Lumière, Boogaardenstraat 40b:

Sisters of Gion, regie: K. Mizoguchi, 30 sept
20.00 uur, 3,4,5 okt. 21.00 uur.
Gronaca di un Amore, regie: M. Antonioni, 30
sept. 21.00 uur, 1 en 2 okt. 20.00 uur, 3,4 en 5
okt. 22.00 uur.

Osaka Elegy, regie: K. Mizoguchi, 30 sept. en 1
okt. 22.00 uur.
Tokyo Story, regie: Y. Ozu, 1 en 2 okt. 21.00 uur.
La Chienne, regie: J. Renoir, 2 okt. 22.00 uur.
Hail Rock 'n Roll, regie: T. Hackford, 6 t/m 16
okt. 20.00 uur.

Cinema Palace, Wijkerbrugstraat 1.

The unbearable lightness of being, dag. 20.15
uur.
Can't buy me love, dag. 16.00, 18.00 uur, zo ook
14.15 uur.
Junglebook, za 16.30 en zo 14.30 uur.
Nico, dag. 16.30, 19.00, 21.30 uur, za niet om
16.30 uur.
Good morning Vietnam, (Ned. Premiere), dag.
16.30, 19.00 en 21.30 uur, zo ook 14.00 uur.

Ciné K, Bernardusstraat 13.

Amadeus, dag. 20.00 uur.

Mabi, Kleine Gracht 24a.

Frantic, dag. om 14.30 en 20.30 uur, za, zo ook
om 18.15 uur.
The Presidio, dag. om 14.30, 21.00 uur, za en zo
ook om 18.30 uur.
Screw Ball Hotel, dag. 14.30, 21.00 uur, za, zo
ook om 18.30 uur.
House of Games, dag. om 14.30, 21.00 uur, za,
zo om 18.15 en 21.00 uur, wo alleen om 21.00
uur.

De Woongroep

Jan en Wimmie kwamen vrijwel gelijk de toekomstige woonkamer binnen waar de drie dames inmiddels op de vloer zaten. Wimmie had willen roepen "En dáár is de koffiëie!" maar toen hij zag dat Frederike nog snel een traan wegpinkte bedacht hij zich. "Koffie," sprak hij dus en ging naast Frederike zitten, vanzelfsprekend op een klef verblijksdekseltje. Hij beet op zijn onderlip, en probeerde lief te kijken. "Oh, Wimmie," mime-de Frederike in wanhopige hulpeloosheid. Wimmie schuifelde een beetje heen en weer op het dekseltje en legde in horten een arm om haar schouders. "Hee, heeft hier de hele ochtend zo'n depri stemming gehangen of zoiets?" vroeg Jan. "Ik vraag het maar eventjes, zodat ik niet op tenen ga trappen, maar weten jullie wie ik in de stad tegenkwam?" Hij zette een doos met groot misbaar op de grond en keek met glimmoogjes de zaal in, waarbij hij Frederike en Wimmie even negeerde want die twee hadden altijd wát. Demonstratief zuchtten Bea en Elena. "Nee, we weten het niet." "Nou! Jullie raden het ook niet." Hierna viel een stilte. "Moeten we nu tóch gaan raden of zeg je het gewoon?" eiste Elena. "Probeer maar..." grinnikte Jan. "Betty Paërl in zwart leer die Prins Claus in de boeien geslagen meevoerde door de Grote Staat," zette Elena op haar eigen wijze de toon van het spel. "Pinochet van Chili om het Knijpker Kaasplankje te kunnen toevoegen aan zijn folterinstrumentarium." "Ivo Niehe met een vrouw." Jan grinnikte. "Nee, nee. Het was véél erger dan dat." "De rector van de universiteit?" fluisterde Bea. "De buurman, soms?" glimhulde Frederike die met een half oor toch nog had meegeluisterd en kennelijk iets van haar leed vergeten kon. "Nee. Hans Rakkum!" sprak Jan met gevoel voor suspense. "Wie. Is. Dát. Nou. Weer!!" verzuchtte Bea. "Hans Rakkum, Hans Rakkum, het komt mij voor als een volslagen imbeciel personage. Hans Rakkum, de náám alleen al!" "Het is de begeleider van Jan op de vakgroep, Welzijnseconomie," wist Elena. "Die vent waar Jan altijd mee in de clinch ligt, was-ie ook niet de chef van de hele tent, Jan?" "Jawel, dezelfde," zei Jan, "precies dezelfde die enige jaren geleden de show stal door met een pluizige Frans Hals-baard de universiteit te betreden, en nu beroemd en berucht is vanwege zijn uitermate gewaagde ontbloting van de oorschelpen." "Oorschelpen, oorschelpen? Voor zover ik weet heeft die Rakkum twee *Ostreae Giganticae Maximae* aan z'n hoofd hangen." "Komkom, Wimmie, even Nederlands hè, wát heeft de zielepiet?" "Nou ja... 't was een grapje: geen schelpen, maar reuze-oesters. Maar ik voel het alweer: ik ga even nieuwe koffie zetten," en als de beledigde onschuld verliet Wimmie het tafereel. Jan wierp zijn blik plafondwaarts en sprak met vertwijfeling "Oh! Die Wimmie ook altijd! Leuk plafonnetje trouwens, hè. Willen jullie überhaupt nog wel van Hans Rakkum horen, of is de sfeer nu té chaotisch en gebroken om verder te gaan?" "Als het belangrijk voor je is moet je het ons zeker vertellen," vond wijze Bea.

(wordt vervolgd!)

Martha Savannah

HORDENLOPEN

Meteen links na binnenkomst in het Bonnefantenklooster, het centrale gebouw van de universiteitsbibliotheek, loopt een steile trap met hoge ongelijke treden naar een bescheiden keldergewelf. In de muur van de catacombe zijn halfronde platte grafstenen zichtbaar, in drie etages boven elkaar. Erachter moeten de verpulverde resten liggen van zo'n veertig voormalige zusters van het heilig hart, de orde die het gebouw enkele eeuwen in bezit heeft gehad. Het is een schouwspel dat slechts weinigen kennen, want reclame wordt er niet voor gemaakt. De bibliotheek zag daar tot nu toe geen aanleiding voor: ter inzage of uitleenbaar is een en ander immers niet. Toch daalt er weleens een onverlaat af, om naar de mode van de tijd zijn boodschap te krassen in de mergelstenen die de lege graven afdekken. "Hier lig ik", of: "Hier komt u te liggen, lezer".

Een ding is zeker: de betrokken vandaal is beslist geen rolstoelgebruiker geweest. Die komt namelijk niet dan met grote moeite het gebouw in, laat staan dat hij zich een afdaling kan veroorloven die voor de wandelende mens al niet zonder gevaar is. Een essentiële bibliotheekvoorziening is die grafkelder niet, maar is de rest van de dienstverlening wel bereikbaar?

Het was ruim voor de zomer dat zich weer eens een bibliotheekgebruiker in een rolstoel meldde bij het Bonnefantenklooster. De laatste keer was jaren geleden geweest. Dat de betrokken vrouw de speciale ingang voor invaliden wist te bereiken was op zich al een wonder. Wie zich bij de hoofdingang vervoegt in een rolstoel vindt geen bordje dat de weg wijst naar de achterkant van het gebouw. En men moet over olympische springcapaciteiten beschikken om de trap naar de voordeur te bestijgen. Onmogelijk dus. Is eenmaal bekend waar de traploze ingang is, dan wacht er nog een dodenrit op de Kakeberg: een nauw straatje met druk verkeer en vol breeduit geparkeerde dan wel omgevallen fietsen. De vrouw in de rolstoel had al deze hindernissen genomen en was veilig bij de achteringang gearriveerd. Daar trof zij een bel aan op manshoogte, die haar overigens, als hij al bereikbaar was geweest, niet geholpen zou hebben: hij doet het gewoon niet. Met klopsignalen werden de bibliotheekmedewerkers op het bezoek geattendeerd, waarna zij naarstig bij de portier op zoek gingen naar de sleutel om de deur te openen. Na een half uurtje was ook dat gefikt, zodat de inmiddels vermoedelijk tot lichte wanhoop gedreven vrouw eindelijk het heiligdom mocht betreden. Ter completering van het ongerief bleek de lift het die dag ook te vertikken, zodat bereidwillig personeel de benodigde literatuur maar zelf boven ging halen.

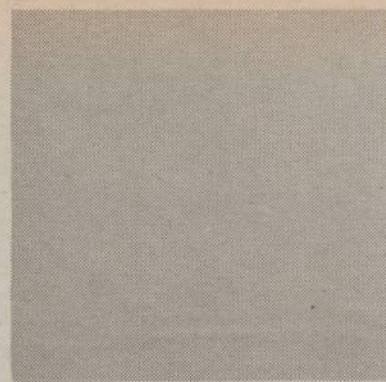
Al doende leert men: de sleutel is nu bij de hand, en wie klopt en gehoord wordt kan langs de achteringang de bibliotheek betreden. Maar niet iedereen weet dat. Invalide nieuwe studenten bijvoorbeeld wordt niet van te voren verteld hoe ze in het gebouw kunnen komen. Dat bleek onlangs toen een van hen zich door een helper de trap naar de voordeur op liet slepen.

Maar ook al is het dan gelukt om achterlangs te komen, daarmee is de lijdensweg nog niet ten einde. Op de begane grond hoeft een rolstoelgebruiker niet lang te vertoeven, want leeszaal annex bibliografische afdeling, de enige publieksruimte daar, zijn van verraderlijke afstapjes voorzien. Omhoog dus, met de lift naar de eerste étage, alwaar zich in een gang de trots van de UB bevindt, de online publiekscatalogus. Een geautomatiseerde catalogus, te raadplegen met een toetsenbord en een scherm. Helaas, iemand in een rolstoel krijgt ternauwernood de toetsenborden te zien, omdat de terminals zo hoog zijn geplaatst dat ze alleen staande te bedienen zijn. Dat schiep wat ruimte in de gang. Maar geen nood, op het oxaal (een ruimte boven de hoofdingang in de voormalige kapel van het klooster) waar de uitleenbalie te vinden is, staat een terminal op een gewone tafel. Een kleine hindernis in de vorm van een tree of vijf zorgt er echter voor dat de rolstoelgebruiker die aanlokkelijke ruimte slechts kan zien liggen; er komen kan hij nooit. Ook een boek lenen is zonder hulp dus uitgesloten. En er is meer. Voor de toegang tot de afdeling Ecostat, waar statistisch mate-

bericht uit Maastricht

riaal beschikbaar is, bevindt zich een klein afstapje, dat een lopende bezoeker nauwelijks opmerkt. Voor iemand in een rolstoel betekent het een doodsmak. Hetzelfde een verdieping hoger: de stille zaal van het studielandschap economie zal voor de invalide student om die reden altijd wel een stille illusie blijven.

Wie gaat er eigenlijk over de aanpassingen die gebruik van de gebouwen voor gehandicapten mogelijk maken? De dienst Civiele Zaken (CZ), verantwoordelijk voor de gebouwen? De dienst Bouwzaken en Technische Dienst (BTD)? In dit geval misschien de bibliotheek zelf? Een paar telefoontjes leveren een tragikomisch resultaat. Vraag aan CZ: wie is verantwoordelijk? Antwoord: de BTD. Zelfde vraag aan de BTD. Antwoord: de beheerder van het gebouw, hier dus de bibliotheek. Vraag aan de bibliotheek. Antwoord: CZ gaat over de gebouwen, en de BTD moet voorzieningen aanbrengen. Het hoofd van deze laatste dienst, Hans Beijer, verklaart dat het gebouw in 1979 met het noodzakelijke is uitgerust: een toegangsdeur, een invalidentoilet, een lift, en hellende plankieren bij de publieksruimtes. De bibliotheek heeft echter op eigen initiatief onlangs die ruimtes opnieuw ingedeeld en "daarbij niet gedacht aan rolstoelgebruikers", geeft directiesecretaris van de UB Nico Cobben ruitertlijk toe. "Aan de andere kant, in het nieuwe programma van eisen voor de bibliotheekvoorzieningen in de binnenstad, waar we nu mee bezig zijn, hebben we het ook niet over zulk soort dingen. Wij gaan er vanuit dat de BTD die vanzelfsprekend in de

Een invalide bezoeker bij de traploze achteringang van het Bonnefantenklooster (foto Franco Gori)

gaten houdt. Met de toiletten en de lampen bemoeien we ons immers ook niet."

Reactie van Beijer: "Als zij ons niet zeggen wat ze willen, weten wij niet wat we moeten maken. Cobben is gewoon vergeten om die dingen op te schrijven. De bibliotheek realiseert zich niet wat het betekent om een openbaar toegankelijk gebouw te beheren. Bij verbouw of nieuwbouw brengen wij de voorzieningen aan, maar vervolgens moet dat ook organisatorisch een vervolg krijgen. Vaak is het gebruik niet goed geregeld, zoals bij die toegangsdeur aan de achterkant. En de uitleenbalie had natuurlijk nooit op dat oxaal geplaatst moeten worden. Om die vijf treden met een helling baantje weg te werken heb je wel twintig meter nodig. Dat kan dus niet."

Inmiddels heeft het bestuur van de economische faculteit naar aanleiding van een klacht van een invalide student een brief naar de BTD gestuurd met de vraag om de achterdeur op zijn minst van een bel te voorzien. Cobben suggereert dat een bel die uitsluitend met een sleutel te bedienen is (om belletje trekken te voorkomen) wellicht uitkomst kan bieden.

Kunnen rolstoelgebruikers niet gewoon sleutels van de gebouwen krijgen? John Langeveld van CZ: "Jawel. Studenten kunnen via de studentendecanen bij ons een sleutel krijgen. Medewerkers kunnen dat rechtstreeks doen. En een bordje waarop staat waar die deur is zullen we ook ophangen. Inderdaad, daar zijn wij weer verantwoordelijk voor."

De decanen huizen echter in het Oud Gouvernement, een gebouw met zo veel trappen dat de BTD verklaart dat het vrijwel onmogelijk toegankelijk te maken is. Ook andere binnenstadpanden zijn in dit opzicht niet ideaal.

Misschien is het tijd om de 'werkgroep voorzieningen gehandicapten' weer eens nieuw leven in te blazen. Haar bestaan is zo comateus dat nauwelijks iemand nog weet wie daar ook al weer in zat.

Wammes Bos

Vorige universiteitsbelets eredo unani Beyer cieel het cc tie di drach facult Voor zijn v toen in Ar docto gie. S